

másik tisztviselőjével, csak június 10-én. Ezen a napon a zsidó tisztviselők a britek jelenlétében ugyanazt a beszámolót hallhatták tőle a magyar zsidóság sorsáról és saját küldetésének természetéről, mint az isztambuli Vaada vezetői az előző hónapban.

Brand rövidesen megtudta Shertoktól, hogy brit őrizetben kell maradnia, és Kairóba fogják vinni további kihallgatás céljából.⁸¹ (A britek a háborús körülményekre hivatkozva visszavonták Shertoknak tett korábbi ígéretüket.) Nem vigasztalta meg Shertok ígérete, hogy onnan azonnal továbbrepülhet Londonba, és a Nyugat zsidó szervezeteinek és kormányzatainak vezetőivel találkozva folytathatja erőfeszítéseit. Brand azonban kitartott amellett, hogy haza akar térni, részben családjá kedvéért, részben, hogy legjobb meggyőződése szerint szolgálhassa a magyar zsidóság érdekeit.

Shertokra Brand kedvező benyomást tett: „nagyon megbízható ember... sugárzik belőle a becsületesség” – mondja róla Shertok. Groszt ezzel szemben úgy jellemzi, mint „felelőtlen alakot, aki tulajdon édesanyját is áruba bocsátaná”. Shertok, miután elkészített egy jelentést Branddal folytatott tárgyalásairól, június 13-án visszatért Jeruzsálembe, és másnap ismertette az ügyet a Jewish Agency végrehajtó bizottsága előtt. Június 15-én Ben-Gurionnal ismét fölkereste a palesztinai főbiztost, és állást foglalt amellett, hogy lehetőség nyílna zsidók megmentésére, ha sikerülne a németekben azt a benyomást kelteni, hogy a fontos tárgyalások küszöbön állnak. Felismerve, hogy ehhez a kormányoktól független tárgyalópartnert kell találni, Shertok azt indítványozta, hogy a németek találkozzanak az egyesült államokbeli Háborús Menekültügyi Hivatalnak, a Kormányközi Bizottságnak vagy a Nemzetközi Vöröskeresztnek a képviselőivel. Shertok kérte továbbá, hogy Brandot engedjék hazautazni, őt magát pedig soron kívül Londonba repülni. Az utóbbira az engedélyt egy héttel később megkapta, így Shertok 25-én elhagyta Kairót, és 27-én megérkezett Londonba.⁸²

Eközben Magyarországról naponta 10-12 000 embert deportáltak. A budapesti Mentőbizottság vezetői kétségbe voltak esve amiatt, hogy a szabad világ zsidó szervezeteinek és kormányainak vezetői láthatólag képtelenek gyorsan reagálni a németek – szerintük – „komoly” ajánlatára. Felettébb valószínű ugyan, hogy a németek azonnali és pozitív válasz esetén sem szüntették volna be a zsidóüldözést, de miután egyáltalán nem kaptak választ, és úgy tűnt, megbízottjaik vagy nem akarnak, vagy nem tudnak visszatérni, semmi sem készítette őket akcióik leállítására. Hosszú hetek múltak el, mire a zsidó szervezetek és a Nyugat vezetői elszánták magukat egy olyan, őket lényegében semmire sem kötelező lépésre, amellyel